

BÊNDER

131

Helbest

Diya Ciwan

* **Bênder**
* Helbest - **Diya Ciwan**
* Derhênan: **Mesûd Xelef**
* Çapxane: **HAWAR-DUHOK**
* Tîraj: **750**
* Jimara sipardinê: **313**

Ji Weşanên Êkîtiya Nivîserên Kurd - Duhok
www.duhokwriters.net

131

BÊNDER

Helbest

Diya Ciwan

Diyarî

Ji bo

Her mînakêñ wek te hebin

Haveynê berxwedana me

Sincperwera Kurd; Leyla Qasim

Diya Ciwan

Xewneke azad

Çendî pêdiviyê xewneke azad im
Da ku bi destê min bigire û
Min pênc hezar sal pêş ve bibe
Yan
Sedhezar sal bi şûnde vegerîne
Nexeme
Tenê min ji vî cihî bilivîne
Ji vê gorê hilkişîne
Ji vê demê raqetîne.

**W
E
L
A
T**

Ez van her pênc tîpa

ji nav tîpan hildibijêrim û wan
di kehniyokêن çavêن xwe de
diçînim,

Da ku

Her û her şîn bimînin.

Welato (2)

Min rondikêن xwe

Hemî li ser axa te barandin

Bêyî ku ez hineka ji xwe re bihêlim

Da ku

Li ser xwe bigrîm

Min her roj

Rojek ji rojêن temen

Raberî te dikir

Her pakrewanekî te

Hinek ji canê min bi xwe re veşart

Ta ku ji qalikê vala pêve

Ji mirinê re nehiştin

Welato (3)

Dayik xwe qurbana zarokan dikan
Xuşk xwe qurbana bira dikan
Jin xwe qurbana mîra dikan
Evîndar xwe qurbana hevûdû dikan
Vêca
Ev hemî bi hevre
Bi yek carî
Xwe qurbana axa te dikan.

Welato (4)

Tevî ku

Tîp kuh dibin
Guhtin diwestin
Hêvî lal dibin
Roj pîr dibin
Ciwanî ji temen koçbar dike
Riwê cîhanê jihevdikeve
Lê evîna te
Mîna tuhvê parparê
Di hemî quncikên can de
Şîn dibe
Û belav dibe.

Welato (5)

Min divê ez te li pişta xwe bikim
Û te ji cihê te birevînim
Ji nava dojehê derînim
Ji mirinê dûr bixînim
Lê çi bikim!
Ne tu ji cihê xwe dilivî
Û ne tu dihêlî
Canê min ji te dûr bikeve.

Welato (6)

Evîna min ji te re
Biqasî êşa te ye
Biqasî cugrafiya te ye
Ji lewra,
evîneke eşkereye
Û tu kiras li bejna wê nayên

Welato (7)

Te dizanî
ko wê çendî derdê te mezin bin
Ji lewra
te hinde cugrafiya xwe mezin kiriye.

Welato (8)

Her ku

Babêñ nuh

 li deriyê hestê min dixin...

Tu dibî navbir

 di navbera min û wan de

Tu xwe

 li dora dest û tiliyên min dipêçî

Rûpelên min ji te re dibin deşt û zevî

Pêñusa min dibe gêsnekî kevnar

Û ez dibim cotkarekî pîr

Bi stiran û lorîkan re

 Tîpêñ xwe

 Di nav axa te de diçênim

Welato (9)

Dê her û her

Ji welat re bilorînim

Ji ber ku

Her tişt di hundirê wî de ye

Û ew jî di hundirê her tiştî de ye

Welato (10)

Dûr bim ji te nizanim kî me

Bi saxî jî, dûrî te, ez mirî me

Mirî li ba te ez bi jî me

Gelo heye li te vejerim

Bi çavêñ ronî
Bi hûr û kûr
Têr binerim
Li deşt û çiya tev bigerim
Paşê li kundêş vegekim
Bibînim agirê tenûrê
Bibhîzim dengê bilûrê
Ez rahêjîm desteke gul
Berê xwe bidim gora pîrê
Zanim hê ez li bîra wê me.
Çendî mezin bim
Biçûkim
Li ber singa wê me

Welato (11)

Weke ku dil
Di singê de yekaneye
Mîna ku rok li asîmana
Yekaneye
Nala ku roja zayînê
Yekaneye
Her wekî roja mirinê yekaneye
Her weke yezdan ji bo me yekaneye
Her wiha jî evîna te di dil min de
Yekaneye

Welat (12)

Welat
Bi xwedyiyêñ xwe biha ye
Welatê bê xwedî be
Kavilekî vala ye
Û mirovê bê welat be
Sêwiyelekî winda ye

Welato (13)

Mîna ku tu mala minî
Dilê min jî mala teye.

Welato (14)

Welatê min her yeke
Lê ma çi bikim
Her roj
Bi rengekî nuh
Xwe nîşa min dide.

Barzanî(1)

Her ku ez têm
Li ber lingê te dirûnim
Kêla li ber serê te radimûsim
Ez ji bindestiyê tahir dibim..

Barzanî (2)

Barzanî xetîreke vêketiye
Ronahiyê li her derî belavdike
Herçî bide dûv wê ronahiyê
Tu carî nalukume

Barzanî (3)

Barzanî
Kurd û Kurdistan
Hemî kiribûn di dil û mejî yê xwe de
Ji lewre
Ew jî
Kete di dil û mejîyê hemî kurda de

Helbesta min (1)

Heger rojekê
Hûn pêrgî helbesteke mişext hatin
Û we dît ku
Cihê şewatê di laşê wê de nemaye
Cihê şikestinê
Di hestiyên wê de nemaye
Cihê gullekê bi tenê
Di hestê wê de nemaye
Tûrikê azadiyê li milê wê ye
Nanê wê ji axê ye û
Ava wê ji xwînê ye
Baş bizarin
Ku ewê ji rekeha singa min bazdaye

Helbest (2)

Ew helbesta ku
Bi serê xwe li deriyên hesinî nexîne
Ku li ber serê birîndaran nelorîne
Ku zarokan ji heft kolanan
 li dora xwe necivîne
Ku her şev şevkê
 bi min re şiyar nemîne
Wê naçênim ser rûpelan
Bila ronahiyê nebîne
Ez wê ji hundir bernadim
Ta ku arê tenûra dil wê bi şewtîne

Helbest (3)

Çi mala helbesteke min tê de heye
Ew, mala min e
Û di hundirê her malikekê
Di helbesta min de jî
Maleke müşext heye

Helbest (4)

Ev helbest
Destpêkê di hundirê min de şîn dibin
Reh û repinê wan
Di nava dil û kezebê de belav dibin
Paşê ez wan hildikişînim û
Wan di müşarên rûpelên sipî de
Diçînim

Helbest (5)

Ew helbesta ku
Bihna nanê tenûrê jê newê
Bihna axê jê newê
Bihna xwihdanê jê newê
Bihna helbestê jî ji wê nayê

Helbest (6)

Ew helbesta ku
Rojê sê katjimêra
Li ber neynikê bimîne
Porê xwe şehke û
Bejna xwe bixemilîne
Ez li hêviya wê namînim.

Helbestên min (7)

Helbestên min
Bi nanê Kurda xwedî dîbin
Li kolanêñ wa dileyizin
Ders û dewrêñ xwe
Ji koçk û civatêñ wan distînin
Li ber derî û pencerêñ wan diponijin

Ez û helbest

Ku hûn
Bixwazin
Min ji nêz ve binasin
Canêjiyana min
Bi destê xwe bipelînin
Rengê hêviyên min
Di dilê xwe de biçînin
Tenê
Rê bidin helbestên min
Da ku bi zikxişkî bikevin hundirê we
Ew bi xwe...
Xweji we re
Bixwînin.

Helbestvan

Helbestvan,
Temenê xwe hemî dişewitîne
Da ku xelkê azad bibîne
Jibîr dike ku nema dikare
Temenek dî peydabike
Da ku xwe azad bibîne

Helbestvano

Gelo te tu carî ji xwe pirsiye
Ka tu li helbestê dibî mihvan
Yan ew li te dibe mihvan!?
Tu wê şiyar dikî
Yan ew nahêle tu rakevî?
Tu wê vedijînî
Yan ew te dimrîne!?

Evîna mezîn

Tê bîra hewe roja 3-11-1996
Dema Cizîrê hefteyekê seranser
Xwe bi rondika şuşt
Nava wê dikelî

Difûrî
Pêl vedida
Bi hezaran dil liber xwe dibir
Tenê çîma bajarê Qamişlokê
Kemalê xwe vegerand
Ew da ber singa xwe

Û ew
Di nava tewên dilê xwe de
Pêça...

Evîna Duhokê

Duhok!

Çi cara ez te dibînim

Ji min heye ku ev cara pêşîye

Çi cara ku ez xatira ji te dixwazim

Ji min heye ku wê ev cara dawî be

Evîn (1)

Ji bo ku ava kaniya
Zelal bimîne
Roka me ronahiyê
Veweşîne
Xwerist her sibeh
Xwe ji nûve
Bixemlîne
Ji bo jiyan jîn bimîne
Me divê Xweda
Her roj
Her gav
Pencek
Evîn
Li vê qadê biwerîne

Evîn (2)

Her ku we dît xizanî mezin dibe
Kîn û zikreşî xurtir dibe
Nakokî qelew dibe
Û bêbextî bilind dibe
Li pişt xwe binêrin
Li evînê vejerin
Wê bînin
Li devê her deriyekî biçînin
Li ser her rê û rêçikekê bireşînin

Evîn (3)

Evîna min her yek evîn bû
Ji ber ku
Welatê min, tu evîndarê din
Di ber xwe re nedipijirandin.

Evîn (4)

Em hemî qalikek valane
Berya ku evîn bikeve hundirê me.

Dilê min (1)

Tevî ku dilê min gokek mezin bû jî
Lê ji zaroka pêve

Kesî nekarî pê bilîze...

Dilê min (2)

Min dilê xwe diyarî tu kesî nekir
Ji ber ku min dizanî

Ku kes jî

Bi dilekî bûye çar parça

Qayil nabe.

Pênûsa min (1)

Pir caran

Pênûsa min dibe mîna kevirekî ku

Tu wê bavêje binê bîrekê de

Serê xwe di zikê xwe de diveşêre

Bê deng û liv dimîne

Ez destê xwe ji wê dişom

Bawer dikim

ku ew ber bi mirinê ve diçe

Ez gora wê, di rex ya dayika xwe de

dikolim

Hew dibînim

Ji nişka ve

Tîpêñ minî gerî tijî û çav şil

Bi destê hev digrin

Li dora cendekê wê dikan govend

Hinek ji wan dilîlînin

Hinek ji wan digrîn

Û hinek dikevin ber milê wê

Radikin şipya

Dîsa pênûsa min a bejinzirav

Çavê xwe mist dide û vedike

Li dora xwe dinêre

Mîna ku ji xeweke giran şiyar be

Li ser serê tiliyêñ xwe radiweste

Û

Bi tîpan re

Dikeve cenga semayê.

Pêñusa min (2)

Ger tu nebî xencerek
Di nav destê pêşmergeyekî de
Yan dadekek
Di destê mendalekî de
Nebî tîrek
Di kevanê nêçîrvanelekî de
Ne jî gêsnek di bin piyê cotkarekî de
Nebî rimek
Di nav penca rimbazekî de
Ne kilçovek
Di nav kilê zeriyekê de
Ne kopalek
Di bin çengê kalekî de
Lê ji kêmanî
Bibe derziyek
Di destê jinbiyekê de.

**P
Ê
N
Û
S
(1)**

Ez bi nikilê pênûsa xwe
Dîwarên vê zindanê dikolim
Derî û pencera lê vedikim
Da ku di wan re
Derkevim
Herim
Jiyanake nuh

**P
Ê
N
Û
S
(2)**

Çendî
Em pênûsên xwe tûj dikan
Dê ew çend çekêن xirab kuh bibin

**G
U
L**

**Ü
Zindan**

Gul dizane ka kê ew çandiye
Lê nizane ka wê kî serê wê jêbike
Lê
Zindan dizane ka kê ew avakiiriye
Û wê kî wê hilweşîne jî.

**G
U
I**

Gulli xwîna xwe dibûre
Li ber

Serê xwe yê jêkirî û
Temenê xwe yê qurmiçandî jî
Nakeve

Tenê ku wê bidine destê evîndarekî
Yanjî azadîxwazekî.

Gulav

Min tu gulav
Li bejn û bala xwe wernekirin
Piştî ku ji min re gotin:
Bihna welat ji te tê.

Jiyan (1)

Dema ku em

Jiyanê li xwe bikin kavlek wêran
Wê hêvî û bîranînên me jî
Bibin mar û dûpişk

Jiyan (2)

Her kes dizane

Ka ew çi ji jiyanê dixwaze
Lê ka ew mirovê bizane
Ka jiyan çi ji wî dixwaze!

Baran (1)

Baranê!
Ey rondikên xwedayî!
Bi xwe dizanî çendî ciwan û buhayî
Ji canê çem û kaniya tu çêdibî
Mîna dura; libo libo ber hev dibî
Roj bi rojê mezin dibî
Gav bi gavê bilind dibî
Tu nawestî û ranawestî
Ta ku li ba asîmanê jor dibestî
Careke dî evîndarê
Ji bilindiya xwe tê xwarê
Dema tu bihriya me dikî
Xwe tevlî vê axê dikî
Jiyana xwe guhrî jiyana me dikî.

Baran (2)

Gelo tê çi sûdê ji baranê bikî
Ku te tiştek neçandibe

Pîrê (1)

Pîrê!

Te dizanî?

Ku ez çendî li hêviya te dimam

Ta ku te nivêja Eşayê dikir

Sinnet û Terawîh dikirin

Û werd jî dikişandin

Çendî ez li dora siccada te dizîvirîm

Û li benda te dimam

Da ku tu dest bi gotina çîrokê bikî

Tevî ku min dizanîbû

Dê tê çi jî bêjî

Pîrê (2)

Pîrê!

Çendî min lavlav ji te dikir

Da ku tu devê sindtrûka xwe

Li ber min vekî

Tevî ku min dizanîbû

Ku ji çend buxçikên pînekirî

Çend lûfik

Çend şûjin û derziyê ser bi kuh

Û hinek qajik û benîstê hişk

Pêve

Tê de tune bûn jî

Tîpêñ min

Ku rojekê tîpêñ min
Benê pingêñ xwe biqetînin
Wê bi cîhanê bikevin
Gav bi gav wê bi pelînin
Wê di her sîngeke mirî de
Hêviyeke nû biçînin
Ku rojekê ev tîpêñ min
Ji zindana xwe derkevin
Wê bi va kolanan bikevin
Wê tev xwe bikin xetîre
Di tariya de vêkevin

Salara derda me

Her ku şev çarika xwe ya reş
Digire ser çavê jiyanê
Ez derdên xwe şiyar dikim
Wan li dora xwe dicivînim
Bi wan re
Didim û distînim
Careka dî
Wan jî hev dixînim
Hineka ji wan surgon dikim
Hineka serjêdikim
Hineka zindan dikim
Hineka di xew re dikim
Hineka kovî dikim
Hineka têr dikin û
Hineka birçî dikim
Hineka qels dikim û
Lê bê goman, tim
Hineka dihêlim ji xwe re
Wan delalî dikim û di
Dilê xwe de xwedî dikim û
Mezin dikim

D
A
R
A

M
A
Z
î

Gelo hûn dizanin
çend bivir kuh dibil
Ta ku
Darek ji dara mazî
Tête birîn!?

Dayê

Di bîst saliya wê de
Hewî bû şûjinek di
Perda dilê wê re şêleha
Heft sala **şiwê** wê
Piştta xwe dayê
Çar zarok ji şesan bingor kirin
Dê û bav û bira
Ji jiyanê koç kirin
Ewê bi xwe jî êş û jana sih û sê sala
Ji temenê xwe yê bê temen
Di nava buxçika mirinê de girêda
Û du sêwî
li sêwiyên cîhanê zêde kirin
Vêca ezê çewa û di ci rê re
Hinek bextiyarî
Bighênimê dilê wê.

Çi bikim

Hêviyên min
Bi kerwanê derdan re diçim
Bazirganiya xewnêñ sitewr
Her sibeh
Hezarêñ pirsan
Li ber deriyê min radiwestihin
Ez bi xwe jî nema dizanim
Ka çend rû ji yek gotinê re hene!

Bîranîn

Hende bîranînê me li ba me buhane
Ji me heye ku bi zêra jî nayên kirîn
Dema ku
em wan dadixin sûka jiyanê
Ne kes wan dikire
Û ne jî kes wan bazar dike
Dîsa em wa bi xwe re hildigrin
Di bin çermê xwe de vedîşêrin
Û bi hestê xwe wan dinixumînin

Her ku

**Birayê
Ereb**

Ey birayê Ereb!

**X
E
L
A
T**

Xelat a min ji hemî mirovêñ
Ku mirovatiyê diparêzin re
Ev "helbest in"
Heger kesek bi wan qayil nebe
Ezê wan diyarî xwe bikim.

Rûpel

Çendî dilê min

Bi van rûpelan dişewite

Dema ku ez tîpêñ xwe

Yên mîna birûskêñ agir

Di hinavêñ wan de diçînim.

**M
A
M
I
K**

Ez keça vê kelhê me

Kulîlka vê qadê me

Kilê çavê dîmenê me

Dilê vê jînê me

Kelemê vî çerxî me

Zanim û we zanî ez kî me.

Kuhnevanek

Kuhnevanekî

Ji berpirsiyarê xwe re got:

Ezbenî, weke hewe gotî me kir.

Berpirsiyar lê vegerand:

- De vêca herin berevajiyê wê bêjin.

Roja dî:

- Ezbenî me weke vajiya duhû got.

- De vêca herin ya we pêr gotî lê vegeerin.

- Ezbenî, li xwe hay bûne, ku em serê wan ji
gotinên vala dadigrin. Doza rastiyê li me dikin.

- Kuro, de çêtirîn derew hilbijêrin û bidin dest wa.

- Ezbenî, ji destê me negirtin, û derî jî li me
venekirin. Ji rastiyê pêve napijirênin.

- Kuro, de ji wan re bêjin: Rastî di zikê sibê de ye.

Heger hat wê bi xwe re bêne.

- Ezbenî, ji me dixwazin em nîşan bikin kîjan
sibe!.

- Kuro, de?!
.....

**K
U
R
S
Î**

Kursî çav ji xwe re çênekirin
Da ku kesî nebîne.
Guh ji xwe re çênekirin
Da ku denga nebihîze.
Can neberda laşê xwe da ku
Ne êşe
Ne westehe û
Siwarê xwe ji ser piştâ xwe
navêje.

Azadî (1)

Her ku

Ji xewneke azadiyê şiyar dibim
Ji min heye ku azadî
 Li pişta derî
 Li hêviya min rawestihaye.
Piştîbihnekê
Dibêjim: Na, di navbera min û wê de çend gavin;
yan jî çend katjimêrin.
Ta dibe nîro, dibêjim: Na, çend rojin yan çend
mehin.
Ta dibe êvar, dibêjim: Na, çend salin, yan çend
temenin.
Li hêviya xewneke nuh dimînim
Da dîsa
 Di nava derya evîna azadiyê de
 noq bibim.

Azadî (2)

Di zemherîra tehlî û tengiyê de
EZ xwe li ber agirê baweriye kêtê tenê germ dikim;
Ewa ku dibêje: Azadî jî li me digere
Her wekî ku em lê digerin.

**K
I
R
A
S**

Ew kirasê ku me
Par ji hêviyên xwe re dirûtî
Îsal li bejna wan nayê

**P
A
K
R
E
W
A
N**

Her dilopek ji xwîna şehîdekî
Deryak ji gemara bindestiyê dişo

Di nexwêşxanê de

Perde

Ji ser cendekê wî avêhtin
Ji dê pirsîn: Ev kurê te ye?
Bi serê xwe bersiv da: belê
Careke dî serbaz bi hêz
Milê wê girt û hejand:
- Baş binêre, ev kurê teye?
Beşişî û dîsa...
bêdeng bersiv da..
Kurê min e.
Cendekê kurê xwe li milê xorta kir
Bi dû wa de.... Hê....dî... hêdî
Dadiket û digot: Hey dijminê bêbext
Te dixwest ku .. tu bi hêstirê min şabibî..... ne
wilo??!!.

Birîn

Her roj

Ez devê birînekê didrûm

Wê kefen dîkin û bingor dîkim

Da ku ez

Xwe amade bikim

Ji pêşwaziya

Birîneke nuh re

1-sibatê- 2004

**D
A
R**

Vê darê

Cil û bergên xwe yên kevin

Bi yek carî ji ber xwe kirine

Û avêhtine

Berf û baran

Goşt û hestiyên wê dişo.

Lê xuyaye

Ew mîna min

Ji paşerojê natirse.

Ew bawere ji buharê dema werê

Wê kirasek nuh ji wê re bike diyarî

Mîna hemî darêñ dî

**M
I
R
O
V**

Mirovê hêja

Mîna rokê ye

Dema ku ji cihê xwe winda dibe

Di cihekî dî re dide der

**Se
rm
a**

Tu agirâ
tihن neda hest û hestiyêن min
Ji roja ku ez
Ji bin guhikê nivîna pîrê Meryem
anîme der.

Sal

**1
9
6
6**

Sibehhekê

Ji xew şiyar bûm

Min dît ku dilê min

Ji cihê xwe hatiye guhertin

Ji koka xwe hatiye hilkirin.

Ji wê rojê ve û ta îro

Ew di cihê xwe de dibeze

Depê rekeha xwe digeze.

1966 sala şûkirina min

Gulle

Gulle bi xwe nizane

Ka çima ew tê berdan
Û yê wê diberdê kiye.

Dengê xwe nabihîze û

Pêşiya xwe jî nabîne..

Ji lewre

Kî bikeve di riya wê de
Wê bête kuştin.

Ji cîhanê re

Min ne dixwest

Ku ez di deriya kurdînîya xwe de

Noq bibim û winda bibim

Lê ma çibkim

Tu deryayêñ dî

Ez hînî avjenîna xwe ne kirim

**Q
E
H
R
E
man**

Ew ên ku di şevêñ reş û tarî de
Ji kolanekê diçûne ya dî
Ji malekê diçûne ya dî
Dilê xwe ji wan re dikim xetîre
Û her deh tiliyên xwe vêdixim.

A

Ş

T

î

Tevî ku darê zorê
Ji ser pişta situwê aştiyê naye xwar
Lê her û her
Ew destê
Ku rahijtî dar
Dilerize

Sîngâ min

Ku hûn çendî

Tîpêñ nelihevhatî

Kom bikin û

Wan bavêjin

Di rekeha singa min da

Wê li hev werin

Bi destê hev û dû bigirin

Bi ristikêñ helbestî

Bêne der

Bihêlin

Bihêlin

Ez ji welatê xwe hezbikim

Wek ez dixwazim

Wî bidim nasîn

Wek çavêن min

Wî dibînin

Bihêlin

Ez di singa wî de

Bijîm û bimrim

Wek

Ew dixwaze

Helebçe

16ê meha avdarê 88
Ji nişkave
Merin li Helebçe bû mîhvan
Bê “izn” û destûr kete hemî mala
Bi lez û bez
Destê xwe avête gerdena
 Bûk û zava
 Pîr û kala
 Dergûş û mendala
Di pênc xulikan de
 Canê bajarekî çinî û
 Perdekî reş girte ser riwê wê
 Û çû

Ş

E

H

İ

D

Her dilopek ji xwîna şehîd
Deryak ji gemara bindestiyê dişo.

Lêborîn

Baş bizane

Ku te karî

Tu li xwe bibûrî

Wê xelk jî

Li te bibûrin

Ku xelk li te bûrîn

Wê Xweda jî li te bibûre.

**î
R
o**

Ku tu dixwazî
Roja te ya îro

Sivik bi rê ve here

Divê tu tiştên dihû
Li pişta wê bar neke

Çendî

Çendî min xizan dîtine
Dilê min bi zengîna şewitîye
Çendî min bindest dîtine
Dilê min bi zordara şewitiye
Çendî ez çûme ser miriya
Ez li ser saxa girîme

Ax

Ax

Ji giriyê bê deng
Ji jiyana bê reng
Ji ramanên bê ceng

Ax

Ji dilê pîr
Ji çavêñ li riya dûr
Ji gavêñ bê gav
Ji çavêñ bê çav
Û ax ji xewa bê xewn
Û ji pariyê bideyn

Min nedigot: Na

Ku min bikariya

Ez dareke heşîn

Li ber her deriyekî biçînim

Min nedigot: Na

Ku min bikariya

Ez xewneke şêrîn bibînim

Yan, helbesteke xweş bixwînim

Min nedigot: Na

Ku min bikariya

Ez bi derziya xwe

Her pênc parçên Kurdistanê

bi ser hev ve bidrûm

Min nedigot: Na Yan min bikariya

Ez rêzên kurda

Mîna tiliya bi destekî ve biçînim

Min nedigot: Na

Û ax ku min bikariya

Kalîn û nalînên

Zarokên cîhanê seranser

Di singa xwe de dîl bikira

Min nedigot: Na

Hêvî

Bawer kin
Ku bi hêlin
Hêviyek ji singa min biwerihe
Ser tehtekê jî
Wê şîn bibe

**Ez
Û
Dijmin**

Ez xweş dizanim ku
Tu dijminî

Tu jî baş dizanî ku
Ez ranawestim

Tu laşê min êşkence dikî

Ez jî canê te digvêşim

Tu mal û zeviyê min dixwî

Û ez jî xewa te ya şêrîn direvînim

**Ç
E
k**

Dema ku dijmin
Bi çekêñ xwe yên giran
Welatê min hildiweşand
Min jî bi pênûsa xwe
Azadî
Di mişarêñ va rûpelan de
dicand

Pirtûka Min

Yê ku rahêje pirtûkek min
Û bixwîne
Wê êşek wî bide dest ya dî
Ta ku wî bighînin
Welatê min

Gelo xewne...!?

Stêrê⁽¹⁾ da xwe û rabû.. Çû şevbuhêrka xwişka xwe Gelawêj⁽²⁾.. herdûka milên xwe dane hev ber bi Aso⁽³⁾ ve çûn.. Li wir, her sê bi hev şêwirîn û berê xwe dane Pirseke⁽⁴⁾ nû.. ji wir jî herçara qesta Zanînê⁽⁵⁾ kirin.. Wê çaxê rahiştin Gurzek gul⁽⁶⁾ û berê xwe dane qada şêrîn. Li wir Xunavek⁽⁷⁾ dilovan bi ser wan de hat. Hingê bûn Gulistaneke⁽⁸⁾ mezin di hundirê Jîneke⁽⁹⁾ bi rûmet de.

1-9: *Navêñ kovarêñ bi kurdî li Sûriyê dihatin der.*

Nezanî

Ji nezaniya xwe
 me dijmin zana didît
Ji nezaniya dijmin
 ji wî hebû ku
dikare miletékî di qutîkekê de biçîne.

**Z
A
R
O
K
Î**

Eve pêncih sale
Ez zaraktiya xwe
Di bin balgihê xwe de di veşêrim
Belkî..
Rojekê,
Leşker ji kolanên me dûr bikevin
Da
Dayika min bibêje:
Tu jî here bileyze.

Kurmancî

Pir cara

Bextiyarî ber bi min ve hatiye û

Xwe li binguhê kul û derdên min

xistiye

Ta ku xwe nêzîkî dil kiriye

Bi çend zimana silav lê kiriye

Dema ku bersiv ji kurmancî pêve
nebihîstiye

Dîsa bextiyariyê

Berê xwe ji min guhertiye û

Piştä xwe bi min ve kiriye.

**S
A
W
Î
R**

Dema

Ku min

Derdêñ xwe ji rûpelan re digotin
Min digot qey
Ew ji tu kesên

Dî re

Nabêjin

Şahî

Ku min karî rojekê tenê
Ez xwe ji xwe winda bikim
Yan bîra xwe ji bîranîna vala bikim
Yan
Ordiyek ji ramanên xwe kedî bikim
Yan vî welatê nîvkuştî
Ji ser polê xwe peyar bikim
Dibe ku hingê
Ez jî mîna zêndîyekî
Riya şahiyê nas bikim

Zore

Ev ramanêñ belawela
Dê çewa wan ber hev bikim!
Dê çewa cil milyon dil
di dilê xwe de bi cih bikim
Dê çewa
Ji dawiya temen destpêbikim!

Mixabin

Her roj

Gulek jê re di ber biskêñ xwe re dikir

Her êvar

Gulav li bejn û bala xwe werdikir

Roj bi roj

Gul û beybûn

Ji deşt û zeviyêñ jiyanê didane hev

Raber dikir

Piştî pêncih salî

Berya koçbar bike bi rojekê jê re got:

Ezbihna nakim

Kê dîtiye...!?

Komek derd
Di rengê jinekê de
Perengek agir
Di rengê dilekî de
Holeke stewr
Di rengê wenatekî de
Xewneke bê ser û ber
Di rengê jiyanekê de.....!?

**E
z**

Heger rojekê ku min nekarî
Ez li ser tu kesê dî bigrîm!
Divê ku ez li ser xwe bigrîm

Enfal

Erê dayê!

Rondikên germ

 hinarkên **ruwê** te kolane

Têlên zîvîn xwe li keziyêن te pêçane

Te jibirkirye yan jibîrdikî

Ev çend sal û çend zeman e

Her du serî

 Li ser balgehkî

 Ji hev cudan e

Hîn çavê te ji rêvegerê ne westane

Hîn tu dibêjî zarokên xwe:

 Xema nexun,

 Hêvî Xwedê

 Îro, sibe

 Bavê hewe li me mîhvan e

Erê dayê jibîr neke

Berfa giran

 Her û her barê çiyan e

Çemê mezin

 Her û her barê deryan e

Belê dayê jibîr neke

Zêr û ne zêr

 Bi agir ew ji hev xuyane

**D
I
V
ê**

Divê dilê te çiya be
Ramanên te asîman be
Singa te deşt be
Hêza te derya be
Deyaxa te bê sînor be
Ta ku
Tu parêzvanê Kurdistan be.

Hêsrêن min (1)

Mirovê ku bi hêsrêن min bikene
Bê goman
Ewî tucarî
Şêraniya eşê t'am nekiriye.

Hêsrên min (2)

Tu qafiwa
nedin ber cobarêن hêsrêن min
Bila biherikin
Belkî,
hinek gemar
ji kolanêن hinek dil
bişon.

Qamişlo

Qamişloka min

Du demsalên xwe dixwe

Dema ta sar digre

Agirê dojehê wê germ nake

Dema ta germ wê digre

Agirê dojehê jî ji ber wê direve

Bi rastî:

Bajarê min

Ji mêt ve dil bi kul û nexweşe

Lê

Tevî nexweşıya xwe jî

Xweşe.

Jinek kurd

Jinek kurd im serbilind im
Hunermend im mûm û find im
Bîrewer im j'xwe bawer im
B'rext û ber im tekoşer im

Ez dixwînim ez dibînim
Ez diçînim ez hiltînim
Cerg disojim ez bi doz im
Hem dipoşim dil bi soz im

Gula sor im arê gor im
B'bext û tor im wek Xabûr im
Ez bi nav im hem bi gav im
Li ber çav im weke tav im

Lîlî dikim ar ges dikim
Xwe kar dikim rê xweş dikim
Ez bi maf im b'ax û av im
B'lat û şax im keça bav im

Ez bi vîn im bi evîn im
Dimêjînim dihejînim
Stêra ges imbihna xweş im
Ez bi neqş im wek Laleş im

Bo welatim dil xelatim
J'rohilat im doz felat im
Ez pêdar im xweş li kar im
Pêt û ar im l'rû neyar im

Ez çeleng im b'nav û deng im
Wek piling im li her çeng im
Ez namirim wek agir im
Dê bifirim dê bigirim

Tev bira me l'civata me
Wek çira me l'ser destâ me
Ez ne hov im xweş mirov im
Bi dê dirûv im dijî çov im

**K
E
D
Î**

Ta ku ez helbesteke xwe kedî dikim
Ez ji canê xwe bi devê wê ve dikim
Bi rondika serê wê dişom
Bi mijangan porê wê şeh dikim
Bi hilma xwe wê germ dikim
Destekî ji wê re dikim doşek
 Û yê dî jî bi wê de dikim.

**H
A
T**

Piştî şev li min heft tew bûn
Pişta hêviya

Teweħa

Bostek toz li ser soza, sitûr bû
Gavêñ jiyanê berevajî vegerehan
Ji nû ve hat
Hat
Lê ne ew bû

Gazindek Ji jiyanê

Çima ez te ava dikim
Tu min hildiweşînî
Ez bi te re dikenim
Tu min digrînî
Ez te hildidim ser milê xwe
Tu min têxî bin piyê xwe
Ez her roj te ciwan dikim
Tu jî her roj min pîr dikî
Karê min maye ku timî ez te vejînim
Û yê te maye tu jî timî min bimrînî

Guhtin

Amade me ku heft sala
Wî li pişta xwe bikim
û li dora cîhanê
 bigerînim
Yê ku ji min re bibêje
Ka çend rû ji yek guhtinê re
 hene.

Ev roj

Ev roj li pey hev dibezin
Ne pêşya xwe dibînin
Û ne li pişt xwe dinêrin
Pê li hev dikan
Hev dixwin
Ev roj
Bavê xwe jî nasnakin
Û navê xwe jî ji ber nakin.

Meha (8)an 2003

**Z
E
H
M
E
T
E**

Zehmete

Ku mirov rondikê xwe daqurtîne

Lê

Zehmetire ku rondikên mirov

Mirov daqurtênin

Derži

Yê baş

Yê baş ewe
Ku bikare ronahî
Di pişt reşiyê de bibîne
Yê karibe
Şînê di pişt şahiyê de
Bibîne
Yê bizane
Rastiyê ji zikê derewê
Derîne

**M
A
L**

Ew mala ku

Banê wê asîmanê şîn be
Dîwarên wê ji çiyayê pîr be
Qada wê ji vê axa sor be
Hosteyê wê ji pêşmergên jîr be
Destê dijmin nagihiyê
Wê ji dev û diranêñ wî dûr be.

**M
I
R
I
N**

Hinik çêdibin da bimrin
Û hinik dimrim, da ku bijîn

**Kîn
Û
Evîn**

Kîn û evîn

Tu carî bi hevre xwedî nabin

Û mezin nabin

Di müşarekê de şîn nabin

Di dilekî de bi cih nabin

Bi hevre na rûnin û ranabin

Kurê min

Rabe ser xwe kurê min
Ronahiya çavê min
Perçek ji nava dilê min
Semyan û pêmayê min

Rabe û banke xweha xwe
Bışon dest û ruwê xwe
Taze şehkin serê xwe
Maçkin dê û bavê xwe

Werin rûnin bi tevdîr
Bixwin vexwin nan û şîr
Yan hinek hêk û penîr
Yanjîji vê dimsâ tîr

Da xurt bibe laşê we
Ronî bibe çavê we
Baş vebe zanîna we
Bilind bibe bejna we
Cilê xwendinê li xwe kin
Pirtûka di tûrê xwe kin
Destâ di destê hev kin
Armancê li pêşya xwe kin

Sûnda min bi serê we
Ava nake warê we
Şahiyê naynê dilê we
Ji bilî zanîna we

Dîroknûs

Ku tu çûyî welatê min
Pirsê ji kesî neke
Tenê ew şikeft û çiya
Dikarin bersiva te bidin
Ji ber ku ewa bi xwe
Dîroka xwe çêkirine û
Jiberkirine.

Silîva

Ku tu di axivî
Dev û çavêن her tiştî çêdibin û
Kevir jî dikene

Jîn

Digotin:
Zaro gwîz in û nevî kakil in
Lê
Heçî çav û dêmên Jînê bibîne
Wê bibêje:
Zaro çan in û nevî hingiv in.

Cana

Ew mirovê ku hîn nizane
Ka çendî ciwanî û şêranî
Li ba Xweda heye
Bila bê te bibîne.

Silîva, Jînê û Cana: neviyêن minin.

**Yek
Bi
Yekê**

Ev e sih sal e
Ez helbestê xwedî dikim
Û mezin dikim
Bi gomanim
Vêca ewê
Min hilgire û
Mezin bike

Nalîn

Min êzgih vemirand

Da nalîn newêne guhê min

Min televizyon vemirand

Da dengênalînan nebihîzim

Min derî û pencere jî hemî girtin

Da ku dengênalînan hew bê Min

Di dawiyê de

Li xwe hay bûm;

Ya ku dinale ... ez im.

Şev (1)

Her ku şev radize
Û ez şiyar dibim
Dizanim ku
Ezê îşev dilê xwe
Bikim çenî çenî
Di mişarên van rûpelan de
Biçenim

Şev (2)

Gelo şev ji kê re ye!?
Ji mîrkuja re ye
Yan ji diza re ye
Yan ji xewê re ye?
Lê xew çiye!?
Dibe ku rengek ji rengên mirinê be
Şevreşiyê bi ser xelkê de belav dike
Da ku çavêن wan
Ji tîrojên rojê vehesin
Lê... gelo...
Yê ku jiyanê nebîne
Wê çewa bizane
Ku rojçû û şev hat!

Dem

Ey dema çikûz

Demekê bide min

Da bi xwe re rûnim

Pirêza salên bûrî

Bipelênim

Rojên sax û mirî

Ji nav

Hevûdû derînim

Ji nûve ezê

Hêviyên xwe yên ciwan

Di mişarên rûpelan de

Biçînim

**Ç
A
V**

Mirovê ku

roniyê ji çavên xwe winda dike
Ji kolanan ditirse.

Mirovê ku

roniyê ji dilê xwe winda dike
Kolan ji wî ditirsin.

**Ê
T
Û
N**

Ku mirov di nava êtûnê de be
Çêtire ku êtûn di nava mirov de be

Tirsa Mezin

Tirsa minî herî mezin ew e ku,
Rojekê valehî jiyana min tijî bike.

Xurtî

Îro min zanî

Ku ez vê jînê

Bi dav û benda bigrim

Wê kedî bikim

Xwedî bikim

Mezin bikim

Bi zîn û zengo bikim

Dîsa jî

Wê xurt

Wê ji min bistînin û

Barê xwe li pişta wê bikin

02.05.2005

Xwezî

Xwezîbihnvedana minî dawî
Li ber dîwarekî
ji dîwarêngundê me ba

Ji Weşanêن Îkîtiya Nivîserên Kurd - Duhok

- 1- Nivêjek mestan e li dor gunbeda Cizîrî/ vekolîn,
Dr. Fazil Umer- 2004
- 2- Xewnêن tazî/ helbest, Ruxuşê Zîvar- 2004
- 3- Wexerek di nihêniyêن deqî da/ rexne û vekolîn,
Yasirê Hesenî- 2004
- 4- Biyavê xwandinê/ vekolîn, Celal Mistefa- 2004
- 5- Liber derazînka têkstan/xwandinêن wêjeyî,
Selam Balayî- 2004
- 6- Xwandingeha birisîkirinê/ çîrok, Sedîq Hamid-
2004
- 7- Hizir û dîtin/ hizir û rewşenbîriya kiştî, Dr. Arif
Hîto- 2004
- 8- Çend riyêk bo deqî/ vekolîn, Sebîh Mihemed
hesen- 2004
- 9- Berperekê winda ji jiyannama Selîmê Esmerê/
çîrok, Anwer Mihemed Tahir- 2004
- 10- Çend xwandinek şêwkarî/ vekolîn, Star Elî-
2005
- 11- Janêن sînahiyê/ roman, Tehsîn Navişkî- 2005
- 12- Qîses min bîlad al- Nercis, Hesen Silîvanî) çapa
duyem 2005
- 13- Gotarêن rexneyî/ komele witar, Hoşeng Şêx
Mihemed- 2005
- 14- Geriyanek di nav baxê edebê kurdî da, Reşîd
Findî- 2005
- 15- Sotingeh/ roman Bilind Mihemed- 2005

- 16- Siyapoşê zêmarî/ çîrok, De- Fazil Umer- 2005
- 17- Şanoya hevçerx û çend dîtin/ Siyar Temir- 2005
- 18- Viyan di demekê jandar da/ roman, Mihsin Abid Al-rehman- 2005
- 19- Teknîka vegêranê di kurte çîrokên (Fazil Umerî de) vekolîn, Nefîsa Îsmayîl- 2005
- 20- Mîrî û kevok/ çîrokên zarokan, Dr. Abidî Hacî- 2005
- 21- Hejde çîvanokên gurga/çîrok, B. Mihemed Abidallîh (çapa diwem)- 2005
- 22- Rustemê Zalê/ filklur, Dr. Arif Hîtu (çapa diwê) - 2005
- 23- Şîhîna ciyayê spî/ kurte çîrok, Nizar Mihemed seîd- 2005
- 24- Cemiserê siyê/ kurte çîrok, Salid Salih- 2005
- 25- Ey roj neçe ava/ pexşan, Selam Balayî- 2005
- 26- Ji rewşenbîriya kurdî/ vekolîn- gotar, Nacî Taha Berwarî- 2005
- 27- Zarokên cîhana aştî û aşopê/ vekolîn, Hizirivan Abiduallîh- 2005
- 28- Dihok di serboran de/ bîrewerî, Sedîq Hamid- 2005
- 29- Cak dirêda û helweşandin/ vekolîn, Dr. Fazil Umer- 2005
- 30- Dawiya şervanekî/roman, Îsmet Mihemed Bedel- 2005
- 31- Pêlên rexneyî/rexne, Nimet Allih Hamid Nihêlî- 2005
- 32- Dema hêsta giyanewer dişîyan baxivn/ çîvanokên millî, W- Hecî Cefer- 2005
- 33- Ber bi deqê xomalî/deq û şirovekirin, Îbrahîm

- Ehmed Simo- 2005
- 34- Mêmêtikis, ji hizirikirinê ta ku aydyolociyayê/
Dr-Fazil Umer- 2005
- 35-Kelitor-Nasyonalîzim û erebkirin/ vekolîn,
Ebdal Nurî- 2005
- 36- Peyvên bê perde/ vekolînê rexna edebî, Ebid
Alxaliq Sultan- 2005
- 37-Nivistin di çavê nêrgzê da/ helbest, Beşîr
Mizûrî- 2005
- 38- Ji felsefa berxudanê/ helbest, Remezan Îsa- 2005
- 39- Ewê dijî hemiya/ kurte çîrok, Sebîh Mihemed
Hesen- 2005
- 40- Nijiyargerî/ Dr. Fazil Umer- 2005
- 41- Bîst sal û êvarek/ roman, Sebirî Silêvanî- 2005
- 42-Nivêsin di navbera nivîserên xwedawend û
lêgeryan li azadiyê/ vekolîn, Hoşeng Şêx
Mihemed- 2005
- 43- Ji çîrokên millî yên filklorî/Cemîl Mihemed
Şêlazî- 2005
- 44-Cewahir Al-mubdeîn/munaqeşat adbiye,
Îsmayil Badî- 2005
- 45- Dîmenên peçnî/ çîrok, Kîvî Arif- 2005
- 46- Tîr ji kivana diweşiyên û ber tîne min/ helbest,
Selman Kovlî- 2005
- 47- Kevalekê rwîs/ helbest, Şukirî Şehbaz- 2005
- 48-Dewlet û eşqeka kevnar/ helbest, Deyka
Daliyayê- 2005
- 49- Şevêن bê xew/ helbest, Beyar Bavî- 2005
- 50- Arzandina bendemanê/ Hizirivan- 2005
- 51- Çaxê roj dipeyvît/ helbest, Şemal Akireyi- 2005
- 52-Dû çemkêن havîbûn yaxîbûn/ Emîn Abid

Alqadir- 2005

53- Rastî û talan/ Sibihî Mirad- 2005

54- Deftera bê gunehiyê/ helbest, Ebid Al- rehman
Bamerinî- 2005

55- Ziman û zimanvanî/ Ebid Al- Wehab Xalid-
2005

56- Evîn, xem û mirin/ helbest, Teîb deştanî- 2005

57- Zindana biçûk/ helbest, Ezîz Xemcivîn- 2005

58-Aşiq di behşeka yutubiyayî da/ helbest,
Mistefa Selîm- 2005

59-Ezê di hembêza henasên te de/ çîrok, Îsmayil
Mistefa- 2006

60- Roman li devera behdînan/ vekolîn, Remezan
Hecî- 2006

61- Raya giştî, têgeh û pênasîn û guhorîn û pîvana
zanistî/ vekolîn, Mislim Batêlî- 2006

62-Helbesitêr rengîn/helbest, W:Tengezarê
Marînî- 2006

63- Tevnikera kurd, hunermenda berze/ vekolîn,
W:Mesûd Xalid Gulî- 2006

64- Çapeneniyêt rewşenbîrêt devera behdînan
(1935 - 2000) bîlographiya, Wesfi Hesen Ridêni- 2006

65-Şeva firîste revîn/ çîrok, Îsmayil Silêman
Hacanî- 2006

66-Gilolika alizîyaî, îdiyemên kurdî, Xalid Salih-
2006

67-Nivêjeka baranê, helbest, Heval Findî- 2006

68- Roj, helbest, Hişiyar Mihemed Hesen Rêkanî-
2006

69- Ayirdeyêr viyanê, helbest, Bilind Mihemed-
2006

- 70- Derdê evînê(nuvlêt) Yûnis Ehmed 2006
- 71- Efsaneyâ stiranên bindesitiyê, Necîb Balayî- 2006
- 72- Xewneka emirîk (kumeka çîrokên Ezîz Nesîn)
W: Xeyirî Buzanî 2006
- 73- Hizirînek di zimanê kurdî de, Reşîd Findî
- 74- Xanî mamustayê siyemîn, Mem Şerîf- 2006
- 75- Ji awazên ciwaniyê, helbest, Nacî Taha Beriwarî- 2006
- 76- Çend belge name yên mîjwî li dor kurdan, Dr. Selah Hirurî- 2006
- 77- Meşa bûkan, helbest, Hêvî Berwarî- 2006
- 78- Ew zelamê digel xwe ji yek cuda, şano, Siyar Temir
- 79- Pelên eşqê, helbest, Dirbas Mistefa- 2006
- 80- Şevê sar, roman, Hesen Îbrahîm- 2006
- 81- Helbest bo delalê, helbest, Xalid Hisêن- 2006
- 82- Balulka şekirê, kurte çîrok, Hesen Silêvanî- 2006
- 83- Heyranok namên evîndaran, fulklor, Edîb Abidullah- 2006
- 84- Mirin di qışleya padşahî de, kurte çîrok, Mihsin Ebid Al- rehman- 2006
- 85- Cîvanoka gayê sor, fulklor, Cemîl Mihemed Şêlazî- 2006
- 86- Selwa hêj belalîske, helbest, Loqman Asîhî- 2006
- 87- Bilîcan, roman, Perwîz Cîhanî- 2006
- 88- Lê,ilîxana goveyî,çîrok, filiklor,Mistefa Bamernî
- 89- Vegre- Roman, Şahîn Bekir Suwereklî- 2006
- 90- Qedera min- helbest- Selman Şêx Memê- 2006
- 91- Bihnişk- Folklor,Mihemed Hesen Binavî- 2006

- 92- Armanc- helbest, Sebrî Hekkarî- 2006
93- Bakurê Dil- helbest, Dilşa Yusif- 2006
94- Xwenek Binevşî- çîrok, Îsmet Mehemed Bedel-
2006
95- Nehîniyêñ Xamey- helbest, Sebrî Nihêlî- 2006
96- Henasek Di Peristgeha şîirê de, xwendinên
wêjeyî, Selam Balayî- 2006
97- Şoreşên Barzan- helbest, Heydar Metînî- 2006
98- Aşqa me çiryeka zerdeştiye, Îsmaîl Mistefa-
2006
99- Tenhistan- helbest, Kemal Silêvaneyî- 2006
100- Şaxêd destana Rustemê Zal ê kurdî, Prof-
Haçî yê Cundî- 2006
101- Maqalat neqdiye fî nusus el nercis- Mecmuat
kutab- 2006
102- Dîwana helbestan, Îsmaîl Taha Şahîn- 2006
103- Dev ci nanbihîsin- çîrok, Têlî Salih Mûsa- 2006
104- Şeveka bê nivêj- helbest, Layiq Cemal- 2006
105- Paradoksîzim- lêkolîn, Îsmet Xabûr
106- Dosya Barzanî-lêkolîn, Wezîrê Eşo-2007
107- Helebçe- helbest, Seydayê Keleş- 2007
108- Çavên Sîtavkê-roman , Tehsîn Navişkî- 2007
109- Bakurê Helbestê- Antolojiya, Arjen Arî- 2007
110- Awazêñ Mirinê- çîrok , Nefîsa Îsmaîl Tahir-
2007
111- Sore birîna şeva min- helbest, Selwa Gulî-2007
112- Aşq di xelwetgehêñ mirinê de-helbest ,Aştî
Germavî-2007
113- Sirûdêñ rojihilatî-çîrok, Celal Mistefa-2007
114- Aryana Sînorêñ Dûr-helbest, Mesûd Xelef-
2007

- 115-Awazêñ xameyî/ lêkolîn û rexne, Nîametûlah
Nêhêlî, 2007
- 116 - Beyta sîseban/ Hizirvan, 2007
- 117- Ger tu mabayî/ helbest, Selman Şêx Memî,
2007
- 118- Leşê şevê/ helbest, Selam Balayî, 2007
- 119- Dalehiyên kesekê bi tenê/ çîrok, Dr. Arif Hîto,
2007
- 120- Çend hizirêñ rewşenbîrî/ gotar, Nacî Taha
Berwarî, 2008
- 121- Helkolîna zimanî/ vekolîn, Dr.Fazil Omer,
2008
- 122- Xewneka kîvî/ helebest, Deyka Daliyayê, 2008
- 124- Petromkirina gunihan/ çîrok, Mihisin
Ebdûlrehman, 2008
- 125- Rojanêñ şêtekî/ çîrok, Edîb Ebdûlah, 2008
- 126- Roj ava dibît, da bihilêt/ helbest, Sedîq Xalid
Hirorî, 2008
- 127- Bajérê dînan û çend çîrokêñ din/ karîketore
çîrok, Têlî Salih, 2008
- 128- Evîn û stiran/ helbest, Fêsel Mistefa, 2008
- 129- Govenda jînê/ , Dr. Xeyrî Neamo, 2008
- 130- Kepeza xewnan/ çîrok, Xmegînê Remo, 2008
- 131- Bender/ helbest, Diya Ciwan, 2008

Naverok

Diyarî	5
Xewneke azad	6
Welat	7
Barzanî	13
Helbesta min	14
Ez û helbest	17
Helbestvan	18
Helbestvano	19
Evîna mezin	20
Evîna Duhokê	21
Evîn	22
Dilê min	24
Pênûsa min	25
Pênûs	27
Gul û zindan	28
Gul	29
Gulav	30
Jiyan	31
Baran	32
Pîrê	33
Tîpên min	34
Salar a derda.me	35
Dara mazî	36
Dayê	37
Çi bikim	38
Bîranîn	39

Her ku	40
Birayê Ereb	41
Xelat	42
Rûpel	43
Mamik.....	44
Kuhnevaneke	45
Kursî	46
Azadî	47
Kiras	48
Pakrewan	49
Di nexweşxanê de	50
Birîn	51
Dar	52
Mirov	53
Serma	54
Sal 1966	55
Gulle	56
Ji cîhanê re	57
Qehreman	58
Aştî	59
Singa min	60
Bihêlin	61
Helebçe	62
Şehîd	63
Lêborîn	64
Îro	65
Çendî	66
Ax	67
Min nedigot: Na	68
Hêvî	69
Ez û dijmin	70

Çek	71
Pirtûka min	72
Gelo xewne	73
Nezanî	74
Zarokî	75
Kurmancî	76
Sawîr	77
Şahî	78
Zore	79
Mixabin	80
Kê dîtiye	81
Ez	82
Enfal	83
Divê	84
Hêsrên min	85
Qamişlo	86
Jinek kurd	87
Kedî	89
Hat	90
Gazindek ji jiyanê	91
Guhtin	92
Ev roj	93
Zehmete	94
Derzî	95
Yê baş	96
Mal	97
Mirin	98
Kîn û evîn	99
Kurê min	100
Dîroknûs	101
Silîva - Jîn - Cana	102

Yek bi yekê	103
Nalîn	104
Şev	105
Dem	106
Çav	107
Êtûn	108
Tirsa mezin	109
Xurtî	110
Xwezî	111

